REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner., Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-korut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o serie garmond pe o colonă 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXVII.

„GAZETA“ iese în fie-care di
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 24 cor., pe șese luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brasov
Administrațiunea, Piața mare, Têrgul Inului Nr. 30. etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe șése luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe șése luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 261. Brașov, Joi 25 Noemvrie (8 Decemvrie). 1904.

Consciințe sensibile.

(S) Maghiarii sunt în mare fierbere. Două armate stau față în față. De-oparte Stefan Tisza, ministrul președinte cu guvernamentaliĭ din tótă țéra; de altă parte Apponyi aliat cu Kossuth, Zichy, Banffy, Szederkényi, adecă cu conducĕtorii grupurilor opoziționale și a aderenților lor din țéră. Ambele tabere pretind a mântui țéra și sunt gata a se lupta mai amarnic de cât Rușiĭ cu Japonesii.

Ce s'a întêmplat?

După Tisza s'a întêmplat numai ceea ce trebuia sĕ se întémple, décă este ca parlamentul sĕ funcționeze și lucreze regulat: adecă s'a luat oposițiunei mijlocul de a puté zădărnici acéstă lucrare prin obstrucțiune. După Apponyi și frații lui de cruce, s'a întêmplat, că regulamentul camerei, adecă ordinea după care au a decurge desbaterile și a se aduce conclusele, fù schimbat în mod violent, fără de învoirea minorității, adecă a oposițiunei.

Cei din urmă, oposiționaliĭ, nu spun, décă ei s'ar fi învoit vre-o-dată la o astfel de schimbare, dér asigură sus și tare, că este în interesul țérei a se puté obstrua, căcĭ prin obstruare s'a stors și se mai pot stórce de la „Nemți“ *concesiunĭ naționale.*

Vin apoi Coloman Szell, fostul ministru-președinte, și contele Iuliu Andrassy și în lungile lor epistele înduioșate povestesc, că ei sunt siliți a părăsi tabĕra lui Ștefan Tisza, de óre-ce ei. „consciințe sensibile“ ce sunt, nu pot aproba nicĭ măcar violarea formelor de drept stabilite pentru aducerea legilor, adecă regulamentul camerei, necum violarea legilor.

Ce legiștĭ consciențioșĭ! Ce oposiție respectătóre de legi!

De deci de anĭ însĕ pe Coloman Szell și pe contele Andrassy nicĭ sensibilitatea consciinței lor, nicĭ respectul cel mare ce-l au chiar și față de formele de drept, pe care se razimă regulamentul camerei, nu i-a îndemnat o singură dată măcar a-și ridica glasul în dietă în contra încălcărilor nenumĕrate și neîncetate de lege față cu naționalitățile nemaghiare. Nu i-au tăcut sĕ rostéscă nicĭ măcar un cuvênt de desaprobare atuncĭ, când s'a desprețuit și violat legea fundamentală art. 44 de la 1868, votată de dieta ungară și sanctionată de regele Ungariei, adecă a legei „despre egala îndreptățire a naționalităților“.

Din contră Szell, Andrassy și toți ai lor nu numai au aprobat și aprobă și acum orĭ-ce încălcare a acestei legĭ din partea guvernului și a organelor sale, ci au conlucrat la aducerea unor legĭ, votând cu însuflețire pentru ele, prin carĭ se șterg și se nimicesc drepturĭ cardinale, asigurate naționalităților prin legile de la 1868.

Domnii din oposiția maghiară ca și domnii aceștia, carĭ au eșit din partidul guvernului, mânați de consciința lor „sensibilă“, sunt de deci de anĭ complicii celor din tabera lui Tisza, carĭ își iau refugiul la forță și la violență în cestiunea regulamentului camerei. Aceștia din urmă cel puțin și-au rĕmas consecvențĭ în ce privesc nerespectarea dreptului și a legei.

O enunciațiune cam de aceeașĭ natură dér în altă ordine de idei, o făcu cu ocasiunea instalării sale ca al doilea președinte al Curiei în fața judilor întruniți, Oberschall, despre care se dice, că e un stêlp al justiției maghiare. Dênsul se plânge în vorbirea sa, că Curia prin instituirea curților cu jurați în causele penale e condamnată a judeca numai asupra controverselor despre formele împlinite, ér nu în merit asupra judecăților înseșĭ.

De la un bărbat cu învĕtătură și practică judecătorescă multilaterală, cum este noul președinte al Curiei, se putea aștepta cu drept, că în vorbirea sa va combate mai întâiu defectele cu mult mai marĭ și mai pernicióse, decât cel amintit ale justiției maghiare. Unul din aceste marĭ defecte este, că în Ungaria partea cea mai mare a cetățenilor comunică și se înțeleg cu judii lor ca și cu nisce chinezĭ prin tălmaciŭ, jurați și nejurați, apțĭ și neapțĭ și că ast fel de dragul multor judĭ, cărora li-lene a învĕța limbile țĕrii, adecă limbile popórelor țĕrii, se îngreunéză și se înrĕutățesce și mai mult mersul justiției, și că în secolul nostru când chiar și valiul turcesc scie și află a fi natural, că judecătorul trebue sĕ înțelégă pe acela, pe care-l judecă, procedura cu tălmacii nu este și nu póte fi nicĭ-decum spre lauda judicaturei maghiare ci e de-a dreptul rușinósă.

Oposiția și disidenții din partida lui Tisza sunt peste mĕsură sensibilĭ, décă li-se calcă pretinsul drept de a puté obstrua, dér nu le pasă de loc décă altor cetățenĭ „de a doua mână“ li-se calcă chiar și cele mai elementare și firescĭ drepturĭ asigurate prin legĭ și aduse în tótă forma prin concursul lor și al antecesorilor lor; ér președintele Oberschall vede o crengă uscată pe arborele justiției maghiare, dér că arborele e uscat din rĕdĕcină, asta nu o vede.

Brașov, 24 Noemvrie.

Convenția comercială dintre Austro-Ungaria și Germania. Diarele vieneze aduc scirea, că miniștri de resort austriacĭ și ungarĭ au avut o conferență comună în cestiunea convenției comerciale cu Germania. In urma ruperei negocierilor cu Germania s'a ivit necesitatea de a-se pune cestiunea, în ce chip s'ar puté reînoi negocierile. Conferența de erĭ a durat dóuĕ óre și se dice, că miniștrii austriacĭ și ungarĭ s'au învoit asupra procederei de urmat. Din *Berlin* se telegraféză, că guvernul german nu va presenta Reichstag-ului nóuĕle convențiunĭ cu statele străine pentru-ca Austro-Ungaria sĕ n'aibă cunoscință de concesiunile pe basa cărora s'au încheiat tratatele cu celel'alte țĕrĭ.

Din Camera română. In ședința de Marți a Camerei române ministrul de finance Em. Costinescu a depus pe biuroul Camerei un proiect de lege modificător la art. 21 din legea Băncilor populare. In urma acestei modificărĭ, Statul va garanta avansurile pe efecte făcute de Banca Națională băncilor populare, până la concurența sumei de 20 milióne. Proiectul a fost primit cu aplause de Cameră și a fost luat imediat în desbaterea secțiunilor.

Un prognostic. „*Pesti Hirlap*“, organul baronului *Banffy*, vorbind despre cele ce au sĕ urmeze după redeschiderea dietei, face următorul prognostic:

— „Vor fi scandalurĭ înspăimêntătóre. Nicĭ într'un parlament nu s'a întêmplat ceea-ce se va întêmpla la noi. Palatul (dietei) *are sĕ resune de detunăturĭ de revolver*, Tisza și garda lui s'au decis la acest rĕsboiŭ. Vom merge apoi sĕ alegem — cei-ce am mai rĕmas. Implorăm însĕ pe Tisza sĕ asculte dorința națiunei și sĕ se retragă. Décă vorbirile nóstre (ale oposiției), vor fi împedecate de gardiștii sĕi, *noi nu mai suntem responsabilĭ de nimic.*“

Delegațiunea permanentă a societăților francese de pace, întrunite Luni în Paris sub președinția d-lui Frederic Passy, a decis sĕ ia inițiativa unei petițiunĭ generale prin care guvernele Rusiei și Japoniei sĕ fie rugate, ca față de atrocitatea rĕsboiului actual și a calamităților ce resultă dintr'ênsul, *sĕ încheie un armistițiu în vederea păcei de o potrivă de onorabilă pentru ambele națiunĭ.* Biroul internațional al păcei de la Berna va fi rugat sĕ ia de asemenea inițiativa unei petițiunĭ identice în tóte țĕrile.

Noul budget al României presentat de ministrul de finanțe Costinescu în ședința de Luni a camerei, presentă următórele posițiunĭ *la venite:* dărĭ directe 41,460,000 lei; monopolurĭ 51,735,000 lei; domenii 24,506,500 lei; lucrărĭ publice 18,137,000 lei; ministeriul de interne 15,868.762 lei; ministeriul de finanțe: 4,961,000; ministeriul de rĕsboiŭ 967,000; ministeriul de externe 211,000; ministeriul de culte 1,321,004 Dărĭ indirecte 63,94,000 La olaltă *229,645.736 lei.* Noul budget presentă un minus de 5,301,476 lei față de posițiunile budgetului curent.

La cheltuelĭ: Datoria publică 86,239,788 lei; ministeriul de rĕsboiŭ 38,820,000 lei; ministeriul de finanțe 37,489,833; ministeriul de instrucție 21,275,960; ministeriul de interne 4,525,000; lucrările publice 5,297,996; ministeriul de domenii 4,396,151 lei; ministeriul de esterne: 1,745,305; consiliul de miniștri 56,400; fondul pentru credite suplementare 1,139,799 lei. La olaltă *228,645,736 lei.* Fiind cheltuelile noului budget cu 1,088,836 lei mai marĭ decât cheltuelile budgetului curent, budgetul anului viitor administrativ se presentă cu un plus de peste 1 milion lei.

Situația politică ungară.

Guvernul a mobilisat tóte condeiele, de carĭ dispune, ca sĕ informeze „opiniunea publică“ asupra „posițiunei strălucite“ în care se află în mijlocul harababurei generale.

Prin oficiosul „*Pol. Corr.*“ contele Tisza vestesce *urbi et orbi*, că scirile rĕspândite de organele de publicitate ale oposiției despre neînțelegerĭ ivite în sînul cabinetului sĕu, despre un proces de descompunere în partidul liberal și despre sguduirea posițiunei cabinetului însuși, — sunt faime și născocirĭ tendențióse. Din potrivă — spune oficiosul amintit — posițiunea contelui Tisza e tare și neclintită, unitatea partidului sĕu e perfectă și disidențele de până acum n'au slăbit întru nimic cadrele partidului.

Biuroul telegrafic ungar împărtășesce cu mare bucurie scirea, că în clubul liberal din Budapesta nu se vorbesce despre alt-ceva, decât despre favórea de care se bucură contele Tisza la Curte. Majestatea Sa l'a primit pe Tisza fórte grațios, ca tot-déuna, ține la el și-și arată simpatiile și alipirea față de primul sĕu sfetnic ungar. O dovadă despre acésta este și declarația ministrului *Hieronymi* în Pojun, că guvernul nu va da îndĕrĕt în fața obstrucțiunei, ci va lupta și mai departe contra ei. Declarația acésta n'ar fi făcut'o Hieronymi, décă Tisza nu s'ar bucura de grația și încrederea Corónei. — Așa dice céta mameluceścă.

Contele *Tisza* a primit alaltă-erĭ delegația, care i-a presentat adresa de încredere a partidului liberal din comitatul Pestei. Tisza a ținut érăși un discurs, în care a accentuat între altele, că de la început era sigur de succes. Glasul sĕu n'a resunat în deșert, căcĭ étă nu numai cetățenii liberalĭ, ci și ținuturĭ întregĭ oposiționale până acum, dau dreptate guvernului și-i doresc succese în luptele viitóre. Apoi a dis: „După părerea mea lucrul principal e, sĕ facem sĕ înțelégă poporul, că sunt primejduite tocmai succesele ce le-am dobândit la 1848, că sunt în primejdie cele mai liberale instituțiunĭ. Trebue, decĭ, sĕ salvăm esența și sĕ facem inofensive *esistențele catilinare*, carĭ primejduesc adevĕratul parlamentarism“

Când se va redeschide dieta, nu se scie. Scirile rĕspândite în privința acésta până acum, se basézǎ pe pure combinațiunĭ. Un lucru pare sigur: Inainte de redeschiderea dietei ministrul președinte Tisza va mai face câte-va escursiunĭ în orașele din provincie, ca sĕ țină discursurĭ asupra situațiunei. Se crede totuși, că dieta va fi redeschisă într'una din dilele sĕptĕmânei viitóre.

Din strĕinătate.

Crisa ministerială din *Serbia* a fost provocată de motive mai adâncĭ de cât afacerea de imunitate a deputatului socialist *Ilici*. Cunoscĕtorii au spus-o deja la formarea cabinetului *Gruici*, că acesta nu póte sĕ fie de durată lungă. Partidul radical vechiŭ, moderat, avea 75 mandate, numai cu 7 mai multe de cât radicalii independențĭ. Aceștia însă invócă în favorul lor, că represintă elementul intelectual. Cabinetul *Gruici* era format din fusiunea celor două partide. Acéstă fusiune însĕ n'a fost sinceră. Este mai mult ca sigur că regele Petru va disolva scupștina.

După scirile ce sosesc din *Belgrad* tratativele celor două partide radicale s'au întrerupt. Regele a chemat la sine pe *Pasici*, voind a-l însărcina cu formarea cabinetului. Pasici a refuzat. Probabil că érăși tot *Gruici* va fi șeful cabinetului. Pă-

nă acuma 80 deputați s'au declarat, că sunt gata a-l sprijini.

*

In ședința de la 5 Decemvrie a *parlamentului german* la desbaterea budgetului, a luat cuvîntul deputatul *Spahn* (centru) criticând atitudinea guvernului austro-ungar în cestiunea convenției comerciale. Spahn a trecut apoi la cestiunea egalității confesiunilor, relevând nedreptatea legii referitóre la Iesuiți. Oratorul cere ca Alsația — Lorena să fie representată în consiliul imperial. Vorbind despre noua lege militară, declară că centrul numai atuncî o va vota, décă se va dovedi în comisiune, că excedentul budgetului va pute acoperi în mod permanent plus-ul cheltuielilor. —

Deputatul *Bebel* (socialist) spune că teritorul din Africa de sud nu merită cheltuielile, ce se risipesc pentru menținerea lui. Cere ca serviciul militar *să se reducă la un an.* Protestéză contra cheltuielilor flotei. *Bülow*, în loc sě dea intervievurî jurnaliștilor englesî, mai bine sě-șî fi desfășurat exposeu-l mai esact în parlament. Dealmintrea și intervievul și-a avut partea bună, căci Anglia a aflat cel puțin, că noi nu facem pregătiri contra Rusiei. Prestigiul Rusiei dealtmintrea este sdrobit. Și acésta își va avé efectul salutar: libertatea popórelor. A fost de prisos sě se dea o telegramă de condolență Rusiei. Décă noi vindem tunurî și vapóre Rusiei, prin asta violăm neutralitatea față cu Japonia. La aniversarea luptei de la Jena, doliul este numai al Prusiei oficiale, poporului german însě din înfrângerea acésta i-a isvorit libertatea.

Cancelarul *Bülow*, nu se miră de ceea ce a dis Bebel despre Jena, dór la Amsterdam tot el a declarat că i-ar păré bine sě mai fie o înfrângere ca la Jena. Asta însě nu împedecă guvernul sě promoveze tendințele pacinice. In ce privesce neutratitatea, socialiștilor nu de asta le arde, ci ei ar vré rěsboiu cu Rusia, căcî atuncî ar înflori sěmința socialistă.

Bülow rěspunde energic la tóte punctele aduse de Bebel, ér în ce privesce cheltuielile armatei și marinei, spune că ele n'au ajuns la ultimul grad. Décă un popor care cheltuește pentru scopurî culturale 3 miliarde dă un miliard și pentru siguranța țěrii, asta nu e mult.

*

In senatul *frances* s'a luat în desbatere la 5 Decemvre convenția anglo-francesă. In cameră deputatul naționalist *Lasies* a cerut urgența pentru o moțiune a sa în care cere abrogarea legii despre fabricarea rachiului. Ministrul de finanțe rěspunde că acésta ar provoca deficit, și pune chestiunea de încredere. Moțiunea lui Lasies n'a întrunit de cât 282 voturî contra 322 ale guvernului.

Rěsboiul ruso-japones.

Conform scirilor mai nouě, Japonesii se susțin puternic pe colina disă de 203 metri; pe care așadă acum tunurî de calibru mare, avěnd de gěnd sě bombardeze puternicul fort Erlungșan și portul.

Diarele din Tokio publică aměnunte despre luptele în jurul amintitei coline, în care se arată cât de crâncene au fost atacurile și cum o di întregă Rușii au zădărnicit tóte asalturile desperate ale inimicului, causându-i enorme pierderî. Numai când rîndurile Rușilor s'au rărit și când Nogi trimisese în grabă ajutóre nouě trupelor cumplit decimate, li-a succes Japonesilor, pe la órele 8 séra, a înfrânge eroica resistență a Rușilor, carî s'au retras în grupurî de câte 30—40 ómenî.

Rușii fac acum marî sforțărî de a-șî recuceri posițiunea ocupată de inimic — ceea-ce cu greu va succede, după-ce Japonesii s'au întărit puternic pe colina cucerită.

In *Tokio* s'a rěspândit scirea, că flota rusă din Port-Arthur va încerca o eșire în largul mărei, îndată-ce nu se va mai puté susține în port. Multe din vasele rusescî sunt încă întregi.

Despre situația din *Manciuria* se telegrafiéză următórele: Atât pe partea Rușilor, cât și pe partea Japonesilor se arată o viuă activitate. Se observă o generală încordare și la ambele părțî dorul de a se pune capět stărei actuale.

Generalul *Saharow* telegrafiéză, că în nóptea de 4 Decemvrie nu s'a întîmplat nimic.

După lupta de artilerie, care a durat patru dile, inimicii s'au retras érăși în retranșamentele lor. Frigul nopții îi torturéză și pe unii și pe alții, multe casurî de bóle se ivesc în ambele armate.

*

Luptele de la Șaho.

Diarul *„Morningpost“* publică un raport interesant de la corespondentul sěu *Maurice Baring*, care a petrecut în centrul rusesc, când s'au dat luptele de la Șaho.

Baring a plecat la 10 Octomvrie din Mukden c'o baterie a Cazacilor și a fost martor al luptelor din dilele ce au urmat. Étă ce spune el:

La ora 1 am luat posițiune la sud de colina numită adî *Futilow.* Bateria a deschis focul și a operat până la órele 5. Inimicul a rěspuns neîntrerupt cu șrapnefe, din carî însě nicî una nu ne-a nimerit. La órele 5 am primit ordinul, ca până la apusul sórelui sě bombardăm o colină, apoi sě încetăm focul, căcî Rușii o vor asedia. Colina mai era bombardată de alte douě baterii. Am urmat ordinului și după apunerea sórelui am încetat focul. Imediat urmă o salvă puternică de infanterie, care indica începerea asediului. Salva acésta părea că a nimicit regimentele inimice. Ne aflam într'o mare de lumină roșietică și în curěnd strigărî puternice de hurra! spuneau, că Rușii au cucerit colina. Dér lucrul nu s'a sfîrșit cu atâta, căcî Japonesii au mai dat douě asalturî nesuccese. Avură pierderî enorme.

Intr'aceea se înoptà și noi aflarăm o casă chinesésca, în care voiam sě petrecem peste nópte. Intre ofițerî se afla și medicul bateriei. De-odată vine la medic un rănit, rugându-l sě-i lege rana, apoi veniră alții și alții, cu grămada, încât casa ni-se umplu cu rănițî — și tot mai veniau.

După-ce casa ni-se umplu cu rănițî, ne-am dus la altă casă, apoi la alta, și tot așa la tóte casele din sat, ce erau pline cu rănițî. Ofițerii legau rănile celor mai ușor contusionațî, ér medicul pe cei rănițî mai grav.

Soldatul rus suportă durerile c'o liniște ce-țî inspiră admirație, unii din ei însě, carî erau ciuruițî de glónțe, plângeau totușî și țipau.

Fură adușî doi ofițerî. — Nu te năcăji cu noi, diseră ei către medic, căcî noi ușor vom trece peste primejdie. Ingrijițî mai bine de bieții soldațî. Acești doi ofițerî aveau rănî grave.

Pe drum am întîlnit un om, care alunecând de pe muntele stâncos, avea membrele sdrobite. Paturile portative erau tóte ocupate. In fine sosi totușî un pluton al Crucei Roșii, care continuă operațiunile de salvare.

A fost o nópte înfiorătóre, care părea că nu mai sfîrșesce. Colina însășî era plină de cadavre omenescî. Rănițiî japonesî au fost adunațî diminéța la piciorul colinei și apoi au fost dușî la Mukden pe trăsurî. Cazacii i-au îngrijit nu se póte mai bine.

SCIRILE DILEI.

— 24 Noemvrie v.

D-l Angelo de Gubernatis, profesor la universitate în Roma și cunoscut filoromân, avěnd de gând a publica în cursul anului 1905 un dicționar internațional al scriitorilor contimporanî ai lumei latine („Dictionnaire international des écrivains contemporains du monde latin“), se adreséză presei și bărbaților de școlă spre a-i ușura acéstă sarcină. Toțî aceia, carî indiferent în ce țéră ar fi s'au ocupat de vechiî scriitorî și de monumentele latine, de limbile și literaturile romane, de arta și folk-lorul Latinilor, de istoria și civilisațiunea popórelor latine, poețiî, romancieriî, publiciștiî (bărbațî și femei), carî au făcut obiect al studiilor lor lumea latină, vor trebui — dice d. Gubernotis în apelul sěu — se ocupe un loc de onóre în dicționarul sěu. Notele bio-și bibliografice vor trebui sě se restrîngă la faptele esențiale. Toțî scriitoriî latinî séu strěinî latinisanțî sě trimită notele amintite pe adresa autoruluî la Roma. La apel este anexat un tablou de informațiunî și un cupon de subscripție. Dicționarul va costa 25 francî Intreprinderea d-lui de Gubernatis merită sě fie sprijinită și este interesul nostru ca scriitoriî, poețiî, folkloriștiî etc. românî sě fie cât mai bine representațî în dicționarul d-lui Gubernatis.

Tisza și episcopul din Györ. O fóie din Budapesta publică o interesantă destăinuire despre găzduirea contelui Tisza la episcopul din Györ. Episcopul contele Nic. Szechenyi, spune acea fóie, avea de gând se plece de acasă în diua când și-a ținut Tisza discursul în acel oraș. Aflând Tisza despre acésta a scris contelui Khuen-Hedervary, ministru *a latere*, sě intervină la nunciul papal Granito di Belmonte. Khuen a intervenit, spunênd nunciului că oposiția unită urmăresce scopurî revoluționare și că Tisza fiind sprijinul casei domnitóre, papa trebue sě-l sprijinéscă mai ales în sițuația încordată în care se află cu guvernele italian și frances. Nunciul a scris episcopului în sensul acesta. Episcopul s'a decis, vrênd nevrênd sě-și trimită trăsura la gară, l'a găzduit, ba încă a rostit și un discurs de primire. Discursul însě a fost ținut în terminî vagî diplomaticî, așa că Tisza și suita lui n'au fost de loc mulțumițî de conținut.

Botezul moștenitorului tronului italian. Duminecă diminéța s'a făcut botezul principelui de Piemont. Nașă a fost regina věduvă Margareta, ér nași de onóre principele Muntenegrului, bunicul noului născut, împěratul Wilhelm, representat de principele Albert de Prusia și regele Eduard, representat de către principele Arthur duce de Connaugt. La ceremonie au asistat regele, regina cu tótă familia regală, principesa Milena de Muntenegru, principesa Elena, fica regelui Serbiei, principesa de Battenberg, miniștrii, corpul diplomatic și înalțiî funcționarî ai statului și ai curței.

Conferința societăței juridice rusescî s'a ținut în diua de 19 Noemvrie v. în sala școlei Tenișef din Petersburg. Inainte de a se începe cetirea raportului, auditorii în număr de 800 persóne au umplut sala, care putea sě conțină numai 650 ómenî. Mulțimea numěrósă de studențî, adunată apróре de peronul edificiului cerea întrarea în sală, cu tot avisul că tóte locurile erau ocupate și fără a ține sémă de rugăciunile prefectului de poliție Fullon și ale directorului disei școle, Ostrogorsky. Mulțimea crescênd mereu a ajuns într'un moment dat numěrul de 1000 persóne. Câte-va persóne cereau amânarea conferinței pretindênd ca sě se ție într'un local mai vast. Când poliția pretinse ca publicul sě se împrăștie, mulțimea rěspunse prin strigăte fluerăturî, și cuvinte insolente și ofense personale. Prefectul puse în vedere mulțimei de mai multe orî, că va fi silit sě recurgă la forța publică pentru a face sě înceteze disordinile și pentru stabilirea circulațiunei în stradă. Imediat veniră în localitate jandarmii, în număr de o jumătate escadron, carî împrăștiară mulțimea. La órele 10 séra ordinea a fost restabilită. In timpul disordinilor mai multe persóne au fost contusionate, între carî un sergent de poliție, care a fost nevoit sě fie transportat la spital.

Originea Săcuilor. In secția II a Academiei maghiare ținută alaltăerî sub președința lu Thaly Kálmán, d-l Karacsonyi Janos membru ordinar și-a cetit discursul de recepțiune tratând tema „despre originea Săcuilor“. Conferențiarul academician a sdrobit în studiul sěu nisce frumóse legende iscodite de cronicarul Kézai Simon, care spunea, că Săcuiî sunt

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Domnul Niță.

De N. N. Beldiceanu.

— Fine. —

Cu chiu cu vai ajunseră la *Grădina lui Eliad.* Prin bărătcile ticsite de lume jucau femei văpsite și îmbrăcate turcesce, îmlădindu-se leneșe și dând ochii peste cap.

Lumea fierbea năucă în lumina orbitóre a dilei. Tarafurile cântau; țigancile țipau de le ieșeau ochii din cap și se umflau în pene de nu mai încăpeau în bărătcî, se înălțau în vêrful piciórelor și întindeau gâturile de berze, de par'că erau de gumă, și erau gata-gata sě le iasă capetele prin pânzele acoperemintelor. Domnul Niță răsbătù cu mare greutate cu consórta sa prin furnicarul pestriț, la *Isvorul ideilor și uitarea necazurilor.*

In fumul de mititei și patricienî, un țigănuș, pierdut într'o redengotă lungă până 'n călcâie, câria căt îl ținea pliscul, ținêndu-și hangul dintr'o diblă spartă.

„Ha-ha, ce mai hala-bala, domnule Niță? audî domnul Niță la spate un glas, și întorcêndu-se strigă vesel:

„A tu erai, Naie? Uite, am venițără și noi pe la Moși, dragoste... Iți *recomandarisesc* pă consórta mea Fifița; domnul Nae, âl mai prima amic al meu...“

Cocóna Fifița moțăi din cap și-și supse buzele vopsite. Domnul Naie îi sărută mâna. Apoi se aședară tustrei la o masă, și domnul Niță ridică glasul și porunci:

„Băiețași, trei fleiculițe în sânge, și sě vie trei țuiculițe.

— „Vineee!“

Țigănașul cânta în larma grea:

„Cine bate nóptea la ferestra mea?
Eu sunt, dragă Marióră, nu te speria...“

Țuicile veniră; pe urmă vinul și fleicile, și după ce le dădură gata, alt rênd de țuicî, alt vin și alte fleicî.

Cocóna Fifița începù a da ochii peste cap; ér domnul Naie prinse a-șî răsuci galeș mustața négră dată cu unt de migdală, pe când domnul Niță, înfierbântat, striga din baierile inimei:

„Inc'un rênd de fleiculițe sě vie nenișorule... Inc'un rênd de țuiculițe și — încă o oca de vin...“

— Vineee...

— „Bravo țuiculiță, domnule... Vivat *monșerică*... Sě trăiescî și mătale, Fifițo dragă...“

Gura vopsită a Fifiței zâmbia cu bunătate mare, întindêndu-se până la urechi.

„Mersi, Niță dragă; asemenea și matale...“

Er ochii cătau galeș, pe furiș, în ochii lui Naie.

Amurgul cucerì târgul Moșilor plin de larmă și fierbere. Felinarele colorate se aprindeau, clipind voie în cenușa înserării.

Domnul Niță, cu domnul Naie și cu cocóna Fifița, după ce-și cumpěrară trei felinare de hârtie roșie și le aprinseră, o luară legănându-se spre casă. Cocóna Fifița cu pălăria pe o ureche și cu ochii grozav de galeș, vorbia forte dulceag cu domnul Niță, și dumnealui era în culmea fericirei și striga cât îi lua gura, ridicând felinarul în sus și cumpănindu-se: „Ura! monșerică! Cine bate nóptea la ferestra mea? Ura, monșerică... Tu, Naie, eștî un băiat de aur... Stai sě te sărut... Cine bate nóptea la feréstra mea?...“

Domnul Niță se legăna; mulțimea cu miile sale de felinare aprinse se legăna în tóte părțile ca bătută de un vênt mare. Focuri bengale isbucniau pretutindenî, vêrsând pete colorate peste furnicarul nesfîrșit. Tramvaiele încărcate de lume abia rěsbateau pe străđile ticsite și cetățenii cu nasurile înflăcărate, matronele cu pălăriile pe o ureche și copiii urlau din cornurile de carton, ca nisce desperați, de par'că treceau nisce menajerii, și larma grea se înălța pân' la cerul albastru, în séra limpede de primăvară.

De când cu întâlnirea de la Moșî, pe domnul Naie, când îl cauți, e la domnul Niță, care strigă forte fericit sub umbrarul de la *Alexandru Machedon.*

„Dom'le, prietin ca Naie mai rar... Pă onórea mea de familist...“

Cocóna Fifița îi vorbesce ca acum douě-decî de anî, și când vine acasă, îi sare în gât.

„Bine-ai venit, bibicule... Uite, dragă și domnu' Nae e la noi... Aoleo, d'ai

rĕmășițe de ale Hunilor, și a arătat, că Săcuiĭ au fost colonisațĭ întâiŭ în Ardeal prin secolul XI. Ei nu sunt prin urmare urmașĭ de ai Hunilor, ci Ungurĭ ca toțĭ Ungurii, cu deosebirea, că ei locuiau mai ales prin părțile muntóse, ocupându-se cu păstoritul și vênatul. Fiind cunoscĕtorĭ de codrii, ei au fost angajațĭ de ceilalțĭ conaționalĭ ai lor, sĕ le taie drumurĭ prin codrĭ, când se duceau la rĕsboiŭ. Cuvêntul *szekely* este de origine slavă și însemnéză *tăietor* (de lemne). — D-l Karácsonyi a fost aplaudat pentru interesantele sale espunerĭ.

Din Bucovina. „Cronica", ce ne sosesce înregistréză următórea scire: Intre studenții români, membri ai societăților studențescĭ „Junimea" și „Bucovina" din Cernăuțĭ, esistau de câtva timp marĭ neînțelegerĭ, carĭ au degenerat erĭ în încăerărĭ. Studenții, membrii ai acestor societățĭ, s'au luat la bătae și s'au lovit cu șișurĭ de la bastóne. *Mai mulți studențĭ sunt grav răniți.*

Escrocheriile unui deputat maghiar. La tribunalul corecțional din Budapesta s'a început alaltăerĭ procesul de putatului Dr. *Eotvos* Bálint, acusat, că prin manipulațiunĭ fraudulóse a păgubit pe d-na Káczi'any Károly din Oradea cu suma de aprópe 100,000 cor. Procesul va dura probabil maĭ multe ḑile.

Societatea acad. teol. „Academia ortodoxă" a studenților românĭ din seminarul archidiecesan din Cernăuțĭ, s'a constituit pe anul administrativ al XXI-lea 1904/1905 în modul următor: President Ioan Berariu, secretar I (externe) Aurelian Mihaescul, secretar II (interne) Adrian Sorocean. Secția literară: Presidentul secției și vice-president I. Avram Imbróne, referent și bibliotecar Gavriil Strĕinul, adlat și econom Ilie Păsăilă. Secția musicală: presidentul secției și vice-president Il Emilian de Tăutul, adlat I și controlor Ioan Spânul, adlat II și cassar Vladimir de Tomiuc.

Concertul d-șórei Elvira Revere dat Sâmbătă séra la Redută, a reușit în tóte privințele. Reclama ce s'a făcut pentru d-șóra Revere a fost pe deplin justificată prin prestațiunile eĭ escelente. Concertista ni-s'a presentat ca o cântăréță cu șc„lă perfectă și cu o voce de sopran pe cât de plăcută, pe atât de flexibilă în tóte registrele. Coloratura voceĭ d-șóreĭ Revere e nu numai ireproșabilă ci chiar admirabilă. Ea a cântat cu esactitate și legieritate uimitóre cele mai multe piese în limba italiană. Bolero din opera luĭ Verdi „Vecernia siciliană", variațiunile de Prosch și finale din opera Somnambula de Bellini au fost cu deosebire aplaudate. D-ra E. Revera a cântat în afară de program și 3 cântece, unul în limba germana, unul în limba maghiară și romanța „De departe" în limba română. A fost sgomotos aplaudată și de mai multe-orĭ rechemată.

Profesorul Ernest Grosz, care a acompaniat pe artistă a esecutat și 2 puncte de sine stătătóre din program, dovedindu-se ca un eminent pianist cu o technică perfectă și având o predare din cele mai alese.

Aflăm, că distinsa cântăréță va mai da un concert la 11 Decemvrie n. și că apoi va pleca la Bucurescĭ. unde este angajată pentru 5 concerte. Programul viitorului concert este de tot nou. Il vom publica într'un numĕr viitor.

Scirĭ din România. D-l prof. I. *Bogdan* a fost reales decan al facultățiĭ de litere din Bucurescĭ și membru în senatul universitar din partea acesteĭ facultățĭ.

— Adunarea generală a *Ligei culturale* din Bucurescĭ, convocată pentru alegerea comitetului, a fost amânată pe Dumineca viitóre.

— Casa de bancă *Marmarosch Blank & Comp.* se va transforma în curênd într'o societate pe acțiunĭ, capitalul actual de 5 milióne francĭ va fi urcat la 8 milióne deplin vĕrsațĭ. Din noua combinațiune financiara vor face parte vechiĭ proprietarĭ și comanditarĭ, cărora se mai asociéză și societatea „Berliner Handelsgesellschaft"

— Din Galațĭ se scrie, că Duminecă spre Lunĭ nóptea s'a declarat un incendiu în magazinele de pe vaporul „*Felix*", proprietatea societățiĭ Fraissinet. Au ars mărfurĭ (champagnie, cafea, mătăsurĭ, uleurĭ etc.) în preț de 50.000 leĭ.

Un grav accident s'a petrecut în docurile din Galațĭ. Remorcherul „Fortuna" suferind óre-carĭ avariĭ la róta de la pupă, a fost introdus în docurĭ, unde a fost ridicat sus cu macaraua docurilor. Căpitanul Lavrindos Gratos, și primul mechanic Anton Micumonti s'au băgat cu barca sub remorcher pentru a observa avariile. Pe când eĭ se aflau dedesubt, lanțul macaraleĭ s'a rupt și remorcherul a cădut peste eĭ. Mecanicul Micumonti, oribil mutilat s'a înecat, ér căpitanul rănit mortal, a putut fi salvat. Dr. Miras chemat în grabă, a dat căpitanuluĭ primele ajutóre și l'a readus puțin la viéță. Totușĭ sunt puține speranțe de scăpare. Doctorul a rĕmas lângă rănit. Personalul remorcherului a luat imediat mĕsurĭ pentru pescuirea nefericituluĭ mechanic.

Autobiografia luĭ Maxim Gorki. Vestitul scriitor rus Maxim *Gorki* a trimis editoruluĭ sĕu, la cererea acestuia, următórea autobiografie: In anul 1878 ucenic de ciobotar, 1879 ucenic la un zugrav, 1882 spălător de vase pe bordul unuĭ vapor. 1883 brutar, 1884 îngrijitor de casă, 1885 brutar, 1886 corist la o trupă ambulantă teatrală, 1887 vêndĕtor de mere pe stradĭ, 1888 candidat de sinucidere, 1889 scriitor avocațial, 1891 călĕtor pe jos prin Rusia, 1893 lucrător la căile ferate, în 1894 a apărut prima mea novelă. — *M. Gorki*".

Adunarea generală a „universitățiĭ săsescĭ".

Lunĭ s'a deschis în Sibiiu adunarea generală a „Universitățiĭ săsescĭ" prin fișpanul Gustav *Thalmann*.

In discursul sĕu de deschidere fișpanul Thalmann salută mai întâiŭ pe noui aleșii deputațĭ ai universitățiĭ, apelând la zelul și obiectivitatea lor, ca și în noua sesiune sĕ ducă lucrările lor la un bun și mulțumitor sfêrșit, precum pretind interesele și scopurile culturale ale acesteĭ instituțiunĭ. In continuare fișpanul aduce la cunoscință, că guvernul a aprobat conclusele din sesiunea trecută și că lucrările sesiuneĭ actuale nu presentă ceva deosebit, ci se restring numai la disposițiunile și controla anuală obicĭnuită a administrăriĭ averiĭ naționale și la promovarea instituțiunilor culturale ale acesteĭ universitățĭ.

In afacerea esploatăriĭ pădurilor domeniilor celor 7 judecătorĭ (Siebenrichterherrschaft) ministeriul reg. ung. de agricultură a acordat și trimis forestierĭ de-ai statuluĭ pe cheltuielile domeniuluĭ, carĭ au terminat în vara trecută lucrările de triangulare în ținuturile Lotrului și ale Țodului și carĭ au esecutat în parte și prețuirea și taxarea efectivuluĭ de lemne. In anul viitor se vor continua și se vor și termina după tótă probabilitatea aceste lucrărĭ.

Fișpanul aduce în fine la cunoscință trecerea din viéță a concipistuluĭ universitățiĭ L. Fritsch.

Urméză apoi constituirea birouluĭ și verificarea mandatelor deputaților. Mandatele tuturor deputaților au fost verificate.

Se aleg apoi diferitele comisiunĭ, carĭ iau în primire actele și afacerile, carĭ le privesc. In comisiunea de scontrare a fost ales și d-l adv. Dr. Lemenyi. Cu aceste s'a închis prima ședință. Proxima ședință are loc Sâmbătă în 10 l. c. n.

Anglia și Persia.

Scirĭ din *Constantinopol* spun, că Persia e actualmente amenințată de un serios pericol din partea Angliei. Călĕtorĭ venițĭ din *Teheran* (capitala Persiei) vorbesc nu maĭ puțin, decât despre *o cucerire a Persiei de cătră Englesĭ*, plan pe care Anglia ar vré sĕ-l esecute acum când Rusia este ocupată în Manciuria.

La *Teheran* domnesce panică mare. Șahul Persiei a cerut sfat la Petersburg, de unde sĕ i-se fi rĕspuns:

— Persia sĕ nu se témă de Englesĭ, căcĭ Rușiĭ nu vor permite, ca sub titlul uneĭ expedițiunĭ comerciale, Englesii sĕ-șĭ pună piciorul în Bender Abasi. O astfel de încercare Perșiĭ trebue s'o zădărnicéscă cu arma, ér ajutorul rusesc nu va lipsi. Comedia din Tibet nu se va repeta...

Acest rĕspuns rusesc a liniștit încâtva pe guvernul persian, care e convins, că Anglia vré sĕ forțeze un rĕsboiŭ pentru a înfrânge cu desĕvîrșire influența Rusiei în Asia și eventual sĕ anexeze Persia la India-rĕsăriténă.

După afirmările Perșilor, expedițiunea englesă e gata de plecare. Expediția ar avé de gând sĕ ajungă la Bender-Abasi, pe mare, ér de acolo pe jos prin Seidebad, Bahramad, Mahas și Guadoron sĕ pĕtrundă în partea sud-ostică a Persiei.

Perșiĭ se înarméză, ca sĕ aștepte pregătițĭ pe „óspețiĭ" englesĭ. Guvernul persian a comandat în Franța o mare cantitate de arme, carĭ se transportă acum în imperiu. Transportul a ajuns deja la Dardanele. Ambasadorul engles din Constantinopol luând de veste, a protestat energic la Pórtă și a făcut'o responsabilă de urmărĭ. In urma acestuĭ protest, autoritățile turcescĭ au interḑis trecerea transportuluĭ prin Dardanele și vaporul s'a reîntors spre Marsilia, ca sĕ ia alt drum.

In Constantinopol esistă temerĭ de complicațiunĭ seriose, decă espediția englesă ar încerca sĕ pĕtrundă în interiorul Persiei.

Căile ferate ungare în anul 1903.

„S. D. T." estrage din „*Magyar statistikai éykonyv*" (Anuarul statistic al Ungariei) pe anul 1903 următórele date interesante referitóre la căile ferate ungare:

Lungimea rețeleĭ de căĭ ferate în Ungaria este 17.703·2 km. Din acéstă lungime se revin căilor ferate ale statuluĭ 7.681·8 km., ér căile ferate vicinale administrate de stat au fost: 7.042·1 km., la olaltă: 14.723·9 kilometri, sĕu: 83·17%. Lungimea căilor ferate private e 2979·2 kilometri, sĕu: 16·83%.

Rețéua căilor ferate ale statuluĭ sĕu administrate de stat este așa-dér de cincĭ orĭ maĭ lungă decât cea particulară. Ce putere colosală este concentrată în mânile statuluĭ, reiese din cifre.

In cursul anuluĭ s'a sporit rețeaua cu 296·6 km.

Pe o sută km. ☐ se revine o lungime de 5·36 km. de cale ferată și tot la 100.000 locuitorĭ 88·37 km. Raporturile acestea însĕ sunt mult maĭ defavorabile în *Transilvania*, unde la o sută km. ☐ se vin numai 3.15 km. cale ferată și la 100.000 locuitorĭ numaĭ 71·34 km. Cel maĭ bine situat în privința acésta este comitatul Brașovuluĭ, unde la 100 km. ☐ se vin 7·01 km. de cale ferată.

Lungimea căilor ferate în Transilvania este 1804·4 km., dintre carĭ 881·5 km. ale statuluĭ, 637·0 km. administrate de stat (84·15%) și 285·9 (15·85%) căĭ ferate private.

Numĕrul total al locomotivelor a fost 3114 (un plus de 54 față cu anul precedent). Vagóne de persóne au fost: 6331 (cu 299 maĭ multe ca în a. tr.), vagóne de marfă: 70·579 (1625 maĭ mult). In tóte vagónele erau 223.288 locurĭ de ședut, dintre carĭ locurĭ de cl. I: 17.737 (7·94%), 56.561 de clasa II (25·30%) și 148.990 de clasa III (66·73%).

In întréga rețea erau investite la 1903, 3.424,017.428 cor., câte 193,135 cor. pe km.

Intréga rețea are 2113 stațiunĭ și 1103 halte.

Numĕrul *persónelor* din serviciul c. f. este 92.878. Amploiațĭ: 7912, subamploiațĭ: 13.351, femeĭ: 511, servitorĭ: 26.458, lucrătorĭ 44.646.

In anul 1903 au fost transportațĭ 37,287.143 pasagerĭ (cu 1,751.857 maĭ mult decât în anul pr.), încasându-se 61,933.956 corone (un plus de 5,761.743 față cu anul precedent).

Incassările totale din transportul de persóne și mărfurĭ au fost în anul 1903: 295,759.000 coróne. Cheltuielile: 163,045.000 coróne, resultând un beneficiu net de 132,714.000 coróne, ceea-ce corĕspunde unuĭ procent de 4% la capitalul de acții.

Tramvaiul *Brașov-Săcele* de-o lungime de 17 km. a transportat 385.213 persóne și 16.654 tóne marfă. Incasările: 106.100 cor.. cheltuielile: 121,100 cor., resultând un deficit de 15.000 coróne.

In Transilvania s'au transportat mai mult de 100.000 pasagerĭ de la următórele stațiunĭ: *Sibiiu*: 325.932, *Brașov*: 260.601, *Clușiŭ*: 204.925, *T.-Mureșuluĭ*: 131.287, *A.-Iulia*: 101.417.

ULTIME SCIRI.

Petersburg, 7 Decemvrie. Din cercurile înalte militare a transpirat scirea, că Țarul a telegrafiat generaluluĭ Stössel, sĕ facă tot posibilul a susținé Port-Arthurul până la sosirea flotei baltice. Sosirea flotei se aștéptă încă în decursul acesteĭ lunĭ.

Cifu, 7 Decemvrie. După scirĭ din Dalny, vasele avariate din flota luĭ Togo sunt tóte în reparațiune și în timpul cel mai scurt el vor fi gata pentru a lua lupta cu flota rusă din Baltica, ce se apropie.

Berlin, 6 Decemvrie. „Lokalanzeiger" primesce din Mukden scirea, că armata japonesă e gata de atac în tot momentul.

Londra, 6 Decemvrie. — „Daily Mayl" anunță din Tokio, că o armată ruséscă de 50,000 a sosit la Kirin și a plecat spre sud.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactor responsabil **Traian H. Pop.**

---

flămênd matale, bibicule... da' ce-ai stat așa de mult, dragă?..."

Și vorbesce rĕpede-rĕpede, și domnul Niță ametit de-atâta dragos e, e în al noŭĕlea cer; dér și acuma, ca și înainte, când îl cauțĭ, e *la Alexandru Muchedon.*

„Așa-s eu, nenișorule, când sunt fericit, beau de sting..."

Asfințitul își cerne pacea și rĕcórea peste mahalaua Teilor. Cumetrele stau la sfat pe lavițe la porțițĭ, și sub salcâmul cel uriaș, care îmbalsaméză tótă mahalaua, viséză fata cu mușcată roșie în pĕr, și armonica suspină tainic ca în tóte serile acelaș cântec duios de dragoste, și cesul de la fabrică se luminéză și arde ca o lună plină țintuită pe zidul turnuluĭ.

Domnul Niță stă sub umbrarul de la *Alexandru Machedon*, la o masă, în róta de lumină a felinaruluĭ:

„Inc'o juma' dă pelin de Port-Artur, nenișorule... Așa-s eu al dracului, când fericit sunt, beau de sting... Și acum, pot ca sĕ ḑic așa, sĕ declar pă onórea mea de familist, că sunt fericit dom'le! Dumneaeĭ vorbesce cu mine taman ca acum două-ḑecĭ de anĭ, când, pardon, m'am însurat..."

Intunerecul cresce împrejur. Armonica își suspină romanța bĕtrână, și aristonul valsul, oprindu-se și oftând ca stăpânit de aducerĭ aminte.

„Inc'o juma' de pelin. Așa sunt eu, al dracului, când sunt fericit, beau de sting... Și, pot ca sĕ ḑic așa, sunt în culmea fericirii... Dumneaeĭ e o persónă cu rezon cum nu se mai află, și bună, și bună, s'o puĭ la rană dom'le..."

— Păĭ nu sciu eu, nene Niță, mie-mĭ spuĭ! Cocóna Fifița e o persónă cu rezon cum nu se mai află...

— Dom'le Ghiță, pă onórea mea de familist, pot ca sĕ ḑic așa, dumneaeĭ e o persónă...

— Da' nu sciu eu nene Niță, mie-mĭ spuĭ! Cocóna Fifița e o persónă cu rezon, cum nu se maĭ află..."

Armonica și cu aristonul suspină în umbrele amurguluĭ. Fata cu mușcata roșie în pĕr oftéză tainic; ér luna se înalță ca o fóie de aur peste salcâmul uriaș.

(„Sămănătorul.")

Dela „Tipografia A. Mureşianu“ din Braşov, se pot procura următórele cărţi:

(La cărţile aici înşirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arătat, încă 25 banî pentru recomandaţie.)

Versurî de dor, adunate din poeţii românî de *A.* Preţul 50 banî (+ 5 b. porto.)

Doi prinşî în cursă, comediă într'un act de A. Kellner localisată de I. Em. *Bobancu.* Preţul 24 banî (+ 3 b. porto).

Ţiganii, schiţă istorică, de *I. P. Reteganul.* Preţul 1 cor. (+10 banî porto.

Cartea ilustrată pentru copii şi copile de George *Simu.* Acéstă broşură conţine poesii istoriόre şi morale spre escitarea gustului de cetit la copii. Preţul 50 banî + 56 b. porto.)

Escursiunî pe munţii Ţerei Bârsei şi ai Făgăraşului din punctul „La om“ de pe „Bucecî“ pănă dincolo de „Negoiul“. Descoperirî, întregite cu schiţe istorice despre Castelele şi ţéra Fâgaraşului de I. Turcu, protonotar pensionat al comitetului Făgăraş. Preţul 2 lei plus 10 b. porto.

Dr. Iosif Frapporti prelucrată de Ioan Papiu. Preţul 60 banî plus 10 banî porto.

Dinu Milian roman. Nenuica sfânt, de Const. Mille. Preţul 2 cor. plus 10 banî porto.

Feciorul Popei. Facerea Joiţei. O dragoste a veacului. Rochia Catiţei. Amedeo Madini. Din viaţa tristă După natură. Bacalaureatul, de Const. Mille. Preţul 2 cor. plus 10 b. porto.

Prosă şi versurî, fabule de Gr. M. Alexandrescu preţul 30 b. plus 5 b. porto.

— A apărut tomul I. din ***„Novele“*** de Vasilie Ranta *Buticescu.* Broşura are 28e paginî şi conţine istoriόre frumόse scris. într'un limbagiu plăcut. Preţul ei e 1 cor. 60 banî plus 20 banî porto.

„Pe pragul mormêntului,“ de preotul *G. Simu,* conţine versurî funebrale pentru popor şi pentru inteligenţî. Pr. 50 banî (+ 6 b. porto).

Proba de foc. comedie într'un act după A. Cotzebue, localisată de Irina Sonea n. Bogdan 30 b. plus 10 b. porto.

Istoria lui Stan Păţitul. Partea a II-a. **Femeia** în versurî pentru popor de I. Tom. Totan învĕţător, preţ. 20 b. plus 3 b. prt.

Poesii, de Bolintineanu. Bătăliile Românilor, II. Preţul 1 cor. (plus 10 b. porto.)

Juvenilia, prosă şi versurî, de Sextil Puscariu. Preţul cor. 1.60, pl. 20 b. porto.

Opiniunea publică, conferenţa ţinută a Atheneul român de C. Dissescu la 27 Februarié 1885. preţul 50 b. plus porto 5 banî.

Imbunătăţirea stărei sătenilor de Gr. G. Pencescu, preţul 50 b. + 5 b. porto.

Nu mĕ uita! Colecţiune de versurî pentru ocasiunî funebralî. Aranjată prin N. F. *Negruţiu.* Ediţ. IV. Preţul 50 banî. (+ 5 b. p.)

Pribeag, ediţia 1-ă de Ioan Iosif Sceopul Preţ. cor. 1. 50 b. pl. 10 b. porto.

Poesii de Al. A. Macedonski. Preţ. 3 cor. pl. 20 b. porto.

Scriitorî, cetitorî şi criticî de N. Rădulescu-Niger 50 b. plus 5 b. porto.

Lira Sionului séu cântarea sĕrbătorilor de Aron Boca Velchereanu 50 b. plus 10 b. porto.

Bocete adecă **Cântărî la morţi,** adunate de *I. Pop-Reteganul.* Preţul 80 banî. (+ 10 b. p.)

Cu vêrful penei, scrieri satirico-humoristice de Antoniu Pop 1 Cor. plus 10 b. porto.

Poesii de Vasile Ranta Buticescu. Ediţiunea „Amicului Familiei“. Preţul 1 cor. 20 b. plus 10 b. porto.

Umbre şi luminî poesii de Em. *Părăeanu,* cor. 2·50 (porto 20 b.)

Asupra situaţiunei, articoli şi foişόre de Ionŭ A. Lăpedat. Preţ. 40 b. pl. 10 b. porto)

Istoria legii noue scrisă de Dr. Victor Szmigelski. Tomul II: Isus ca preot. Cu aprobarea Prea-veneratului Ordinariat metropolitan gr. cat. de Alba-Iulia şi Făgăraş. Pretul 3 cor. 40 b. plus 20 b. porto.

Influinţa francesă în România de Al. Xenopol profesor la universitatea din Iaşî Cu 50 b. + 5 b. porto.

„O rosă veştejită“ cu text nemţesc după Heine şi românesc de Matilda Cugler-Poni pentru voce şi pian. Preţul 1 corόnă, plus 5 banî porto.

„O séră la stînă“ idilă pentru piano. Preţul 1 corόnă plus 5 banî porto.

„Balada“ pentru violină cu acompaniare de pian, Preţul 1 cor. 25 fil. plus 5 banî porto.

Atragem atenţiunea cetitorilor asupra cărţilor de mai jos, carî se vênd cu preţurî reduse, ba chiar *numai pe jumĕtate, de cum s'au vêndut până acum.*

1) *Lascar Viorescu,* ***O icόnă a Moldovei din 1851*** de *Wilhelm de Kotzebue.* E cunoscută acéstă scriere ca o lucrare istorică de mare valόre în literatura nόstre. Conţine 268 pag. cu tipar curat şi hârtiă de lux Preţul în loc de 4 cor., cum s'a vêndut până acum, este aḑî numai *2 cor.* 2+ 30 banî porto.)

2) ***Poesii*** de *Veronica Micle,* regretata nόstră poetă. Conţine 144 pag. In loc de 3 cor., se vinde numai cu *1 cor. 50 b.* (+ 10 b. (porto).

3) ***Poesii complecte*** de Carol *Scrob* Numele acestui autor este de asemenea bine cunoscut literaţilor noştri şi poesiile lui ocupă un loc frumos în literatura română. Preţul s'a redus dela 4 la *2 cor.* (+ 20 b. porto).

7) ***„Vrêi sĕ te iubéscă bărbatu?“*** Broşura cu acest titlu conţine poveţe practice seriόse şi fόrte potrivite pentru familiile bune. Preţul dela 1 cor s'a redus la 20 b. (+ 5 b. porto).

4) ***Instrucţiunea gimnasticei*** în scόlele de băeţî şi de fete. Cu 57 figurî în text, de *D. Ionescu,* profesor de gimnastică la liceul Lazăr şi la şcόla normală de institutorî din Bucurescî. Preţ. în loc de 3 cor. e 1 cor. 50 b. (+ 10 b. porto) De lipsă e mai cu sémă pentru învĕţătorî.

5) ***Originea monedelor*** (a banilor) de *M. C. Suţu,* o interesantă conferenţă ţinută la Ateneul Român din Bucurescî. In loc de 1 leu se vinde cu 50 banî.

6) ***Poesii*** de *F. M. Stoenescu.* Este o şarte mare de 252 pag. cu esterior plăcut şi bine îngrijit. Autorul e de asemenea cunoscut în literatura română şi versurile sale frumόse nu au lipsă de laudă, căcî se laudă de sine. In loc de 4 cor. se vinde cu 2 cor. (+ 10 b. porto.)

Monologurî în versurî seria a 2-adupă Auguste Vacquerie, Eugene Manuel, Uhland, Emile Goudean, E. Grenet-Dancour şi L. Ralisbonne, de Nicolae Ţincu, 1 cor. plus 5 b. porto.

Cursul la bursa din Viena.

Din 5 Decemvrie n. 1904.

Renta ung. de aur 4%	119.05
Renta de corόne ung. 4%	98 20
Impr. căil. fer. ung. în aur 3½%	88.95
Impr. căil. fer. ung. în argint 4%	97.95
Bonurî rurale croate-slavone	98.50
Impr. ung. cu premii	207.—
Losurî pentru reg. Tisei şi Seghedin	161.65
Renta de hârtie austr.	100.05
Renta de argint austr.	100.—
Renta de aur austr.	119.85
Renta de corόne austr. 4%	100.25
Bonurî rurale ungare 3½%	91.35
Losurî din 1860.	156.50
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	16.34
Acţii de-ale Băncei ung. de credit	807.52
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	678.50
Napoleondorî	19.06
Mărcî imperiale germane	117.55
London vista	239.47½
Paris vista	95.20
Note italiene	95.25

Cursul pieţei Braşov.

Din 5 Decemvrie n. 1904.

Bancnote rom.	Cump.	18.60	Vênd.	18 68
Argint român.	„	18.40	„	18.80
Napoleond'orî.	„	19.04	„	19.10
Galbenî	„	11.20	„	11.30
Ruble Rusescî	„	2.53	„	2.54
Mărcî germane	„	117.20	„	117.40
Lire turcescî	„	21.50	„	21.60
Scris. fonc. Albina 5%		101.—	„	102.—

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei“ se pot face orî şi când pe timp mai indelungat séu lunare.